

VOEM is een landelijk erkende koepelvereniging, actief in Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Brussel, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen. Samen met onze lidverenigingen organiseren we diverse activiteiten rond cultuur, gemeenschapsvorming, educatie en maatschappelijke activering.

Bij VOEM kan jong en oud terecht voor een **kwalitatief vrijetijdsaanbod**; niet alleen voor de moslimgemeenschap maar voor iedereen die zich beweegt in deze superdiverse maatschappij. Het doel van dit aanbod is om dialoog tussen mensen van verschillende achtergronden, culturen en geloofsovertuigingen te stimuleren. We geloven dat **ontmoeting** de sleutel is tot een breder en beter begrip van elkaar.

VOEM is een **bruggenbouwer** tussen de verschillende (geloofs)gemeenschappen: via verbindende elementen organiseren we activiteiten, waarop **iedereen welkom** is.

De vereniging ontstond in 1996 uit de Vereniging voor Islamleerkrachten (V.I.L.V, opgericht in 1989). In haar eerste levensjaar riep de vereniging de Emancipatieprijs in het leven: een onderscheiding voor mensen of organisaties die zich verdienstelijk hadden gemaakt in het werkveld. Vandaag de dag wordt de prijs nog steeds jaarlijks uitgereikt.

Onze vereniging is niet enkel beperkt tot moslims. Integendeel, in onze raad van bestuur zitten ook vrijzinnigen en andersgelovigen met verschillende migratie-achtergronden. Ook in ons personeel is er een grote verscheidenheid in geloofsopvattingen. En dit vertaalt zich natuurlijk ook in onze lidverenigingen, onze partners en in ons publiek.

Door de jaren heen ging de vereniging zich specialiseren in het volksontwikkelingswerk, het huidige **sociaal-cultureel volwassenenwerk**. Samen met onze leden organiseerden we talrijke activiteiten: van debatten, dialoogtafels en panelgesprekken tot culturele feesten, concerten en exposities. Van vormingen, preventiecampagnes en sociale acties tot interculturele ontmoetingen, colloquia en Europese uitwisselingsprojecten. Kortom, een heel brede waaier aan diverse **verbindende activiteiten**.

V.O.E.M. werd zo een belangrijke referentie in Vlaanderen op het gebied van **interlevensbeschouwelijk** werk. Dit overstijgt de cultuursector; zowel vanuit onderwijs, welzijn, werk en migratie wordt beroep gedaan op de expertise van V.O.E.M.. We treden op als belangenbehartiger van onze achterban en betrekken hen bij het beleid.

Inhoud

In een eerste luik beschrijven we hoe VOEM aan sociaal-cultureel volwassenenwerk doet en hoe dit door de jaren heen gegroeid is. We gaan dieper in op de visie-ontwikkeling die onze vereniging doormaakt. Er is ook bijzondere aandacht voor de wijze waarop VOEM haar rol speelt op het (moslim-)middenveld. We willen schetsen hoe VOEM die rol actief en democratisch opneemt. Daarnaast staan we ook even stil bij de roots en de geschiedenis van de organisatie.

Als socio-culturele vereniging zitten wij, vooral sinds de aanvang van de nieuwe beleidsperiode, volop in een **transitiefase**. Een transitie die weliswaar nog niet afgerond is en waarin wij momenteel elke dag stappen zetten.

Om dit te illustreren verwijzen we naar onze oude site (<http://www.voem-vzw.be/>) en hoe die in contrast staat met onze **nieuwe site**, die we samen met de 20ste Emancipatieprijs (op 4 december bij deBuren) gingen lanceren (<http://www.voem.be/>). We startten ook een Youtube kanaal waarop we filmpjes van onze activiteiten posten: <http://www.voem.be/media/>

We verwijzen ook met trots naar onze **Facebookpagina** (<https://www.facebook.com/vzwVOEM/>) die we sinds anderhalf jaar zeer bewust inzetten als middel om de zichtbaarheid van onze acties te verhogen. Met succes. Aanvankelijk had de slapende Facebookpagina een 300-tal volgers (in 2012), inmiddels werd zij in april 2016 opnieuw actief, en is zij uitgegroeid tot een **zeer actieve community met meer dan 2.000 volgers**. We verwijzen ook met fierheid naar de vele **events** die wij en onze leden in elkaar gestoken hebben (<https://www.facebook.com/pg/vzwVOEM/events>).

We zullen dikwijls verwijzen naar deze (recente) activiteiten in dit document, om ons betoog te staven. Van alle acties die we vermelden kunt u online sporen terugvinden. Dit is slechts een greep uit de tienduizenden activiteiten die wij en onze leden de afgelopen decennia hebben verwezenlijkt. Ook deze acties werden grotendeels geregistreerd door onze medewerkers. De befaamde jaarboeken liggen ter inzage in het kantoor van onze maatschappelijke zetel in Antwerpen.

De laboratoriumrol van het sociaal-cultureel werk

Maandag 20 november 2017, ochtend: VOEM Oost-Vlaanderen verhuist naar De Koer in Gent (<http://dekoer.be/>). Dé nieuwe **bottom-up** plek van de Brugse Poort: een oude volkstempel die nu door enkele geëngageerde burgers wordt omgetoverd tot een pittig cultuurhuis waar kunst en sociaal-cultureel werk door elkaar vloeien. Met een cinemazaal (http://www.standaard.be/cnt/dmf20171003_03110417), een grote polyvalente zaal, een bar, een gedeelde keuken en verschillende grote buitenovens, een biowinkel, een grote tuin en natuurlijk ook een gigantische koer. Dé geknipte locatie voor VOEM en onze lidverenigingen om activiteiten te organiseren en een groot verschil met het rigide en traditionele karakter van het buurtcentrum waarin we tot voor kort huisden. Een zoveelste stap die we bewust zetten in het **transitieproces** die onze vereniging, sinds de aanvang van de nieuwe beleidsperiode, doormaakt.

Het experimentele karakter van De Koer geeft ons het ideale laboratorium om **kruisbestuivingen** aan te gaan tussen verschillende (sub)culturen. Door deze samensmelting van **crosssectorale verenigingen** ontstaan nieuwe praktijken die kunnen doorgroeien naar een breder deel van de samenleving.

We merkten dit eerder al op door met bottom-uporganisaties als DOK, Bar Bricolage en De Buren van de Abdij te werken. Op DOK waren we dit jaar “DOKbewoner”: <http://dokgent.be/bewoner/voem>: een residentschap waarbij onze werking op DOK kon inbreken met sociale en artistieke interventies.

Op **DOK** organiseerden we twee internationale iftars met meer dan 400 diverse mensen, verschillende interculturele concerten en poëzievoordrachten en een intergenerationeel gesprek met Gentse Turken over ‘vroeger en nu’. Het orgelpunt van ons residentschap was het **Street Art Festival Sorry Not Sorry** (<http://sorrynotsorry.gent/festival-info/>) waarvoor we het concept kalligrafiti uitwerkten: een mengvorm tussen Arabische kalligrafie en graffiti. Dema One en Makoto Calli (van onze Brusselse **Kern Kalligrafiti**) maakten prachtige murals met boodschappen van hoop. Deze interessante kruisbestuiving is exact wat we willen bereiken en een schoolvoorbeeld van de visie die we gedurende de laatste twee jaar ontwikkelden. Tot slot bleef ook onze nieuwe lidvereniging **Masala TV** (Knack: <http://bit.ly/2Bwpwon>) plakken op DOK en werden zij zelf een DOKbewoner.

De **laboratoriumrol** van het sociaal-cultureel werk is voor ons, onze achterban en onze samenleving ontzettend belangrijk. Aangezien wij een specifieke doelgroep kunnen bereiken, die vaak voor ‘reguliere circuits’ moeilijker te bereiken is, zijn wij een **belangrijke pion** in het socio-culturele middenveld. We worden dan ook vaak (over)bevraagd vanuit verschillende hoeken, over ons netwerk en onze expertise. Dit leidt vaak tot boeiende kruisbestuivingen waarin verschillende actoren van onze superdiverse samenleving elkaar vinden.

De avant-gardistische, kunstzinnige aard van de werking van De Koer vormt een interessante match met onze achterban, die eigenlijk ook een subcultuur is. Helaas wordt onze achterban te

vaak herleid tot een monocultuur (één religieuze identiteit) en wordt het culturele aspect en de multi-pele identiteiten van het moslim-zijn niet mee in rekening genomen.

De doorsnee (vrijzinnige) Vlaming viert ook nog steeds kerstavond, geeft een paasbrunch voor de familie of herdenkt zijn of haar doden op 1 november. Of denk aan Sinterklaas – die nota bene uit Turkije komt – die binnenkort zijn opwachting maakt. Ook kindjes met een moslimachtergrond kijken reikhalzend uit naar zijn komst. Of de paasklokken die paaseitjes brengen. Ook kindjes met een moslimachtergrond nemen gretig deel aan de zoektocht.

In de lente van 2018 plannen we, in het kader van Belmundo, een grootse happening rond verschillende overgangsrituelen van winter naar lente, in en rond de Sint-Baafsabdij. Naast het Iraanse vuurfeest (een week voor het Perzische nieuwjaarsfeest Nowruz) staan ook tradities als een paaseizoektocht centraal. Samen met de [Buren Van De Abdij](#) zitten we trouwens in een werkgroep om de ontwijde Sint-Baafskerk een nieuwe interculturele invulling te geven onder de naam **Gandahuis** (Ganda = samenvloeiing van rivieren die net zoals onze culturen samengevloeid zijn). De kerk moet een plek worden waarin volop kan geëxperimenteerd worden rond openbare interculturele tradities en rituelen.

Ook tradities met een heidense inslag vinden hun weg naar ons land – denk maar aan Halloween – en ja: ook daaraan doet onze achterban mee. Niets leukers dan je te verkleden, mensen te doen schrikken en natuurlijk veel snoep te verzamelen. Dit zijn allemaal mooie rituelen en tradities waarvan de oorsprong in de christelijke en zelfs heidense achtergrond van onze Vlaamse samenleving ligt.

Ook bij de moslimgemeenschap zie je dat zowel praktiserende, niet-praktiserende mensen én niet- of andersgelovige culturele moslims houden aan hun tradities en rituelen. Denk maar aan de **iftarmaaltijden** tijdens de ramadanmaand, een moment dat we met VOEM al jaren aangrijpen om grootschalige, openbare en interculturele iftarmaaltijden rond verbindende elementen (muziek, dans, voetbal, voeding,...) te organiseren. Waarom zou de iftar ook geen Vlaamse traditie kunnen worden?

Gemeenschapsvorming

Door samen te werken met diverse partners die elk een specifieke doelgroep bereiken (de ROMA, Intercultureel centrum De Centrale, de OLV Ter Sneeuw kerk in Borgerhout, DOK, Stad Antwerpen, Stad Brussel, het festival Brugse Poort Ongehoord, de Clemenspoort, Citizenne, Stad Mechelen,...) slagen we er ook effectief in om, samen met onze afdelingen, duizenden mensen met verschillende achtergronden te verenigen om samen te eten, van een interculturele muziekprogrammatie te genieten, te leren uit de gesprekken die ze aan tafel voeren, samen de Rode Duivels aan te moedigen.

Te lachen met een slakkenrace van cirQ of te kijken naar een film onder de sterrenhemel van Cinema Rio. Of Karaoke te zingen op DOK. Om kennis te maken met breakdance maar ook met derwisj-dansers uit de soefietraditie. Om te genieten van een maaltijd met gerechten uit tientallen landen, bereid door onze lidverenigingen in samenwerking met vluchtelingen van Refu Interim en onze vrienden van vzw Syrische vrijwilligers, die via vrijwilligerswerk een weg proberen te vinden in onze maatschappij.

Te genieten van samen te koken, samen te lachen, samen te praten en zingen. Samen te leven. Met andere woorden, een mooi voorbeeld van hoe we **iets dat aanvankelijk religieus is, ombuigen naar sociaal-cultureel volwassenenwerk**. Voor ons een treffend voorbeeld van hoe we de gemeenschapsvormende functie van het sociaal-cultureel werk benaderen.

Enkele voorbeelden van de iftars die VOEM coördineerde in de pers:

• DOK 2017:

<https://www.hln.be/regio/gent/internationale-iftar-toont-dat-het-anders-kan-a9d57406/>

“Hier zijn net zo goed vrijzinnigen die een pintje drinken, als Afghanen, Pakistanen, Turken, Syriërs en Algerijnen die netjes wachten tot na zonsondergang. Sommigen drinken wel overdag, anderen niet. Iedereen geeft zijn eigen invulling aan de vasten en dat is zoals het moet zijn.”

• DOK 2016: http://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20160701_02367425

“Voetbal verbindt en de ramadan verbindt. Dit zouden we meer moeten doen.”

• Brugse Poort 2017: http://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20170611_02920567

“De maaltijd bestond eens niet uit rijst, dadels of gestoofd vlees maar uit zelfgemaakte pizza's. En of dat lekker was?”

- Iftar met joden, vrijzinnigen en christenen in de OLV kerk, Borgerhout 2017

“Dat was de avond zelf ook te merken want er dook een bijzonder divers publiek op en dat niet alleen qua herkomst maar ook qua politieke gezindheid.”

- Mechelen Grote Markt 2017 in aanwezigheid van de Mechelse burgervader Bart Somers: <http://www.radioreflex.be/2017/06/14/wrevel-over-evenement-rond-wereldvluchtelingendag-in-mechelen/>

“Wij hanteren het principe ‘Iedereen Welcome’ op dit evenement. Moslims, christenen, vrijzinnigen, boeddhisten, baha’i-gemeenschap, de Assyrische en Chaldeeuwse gemeenschap, Armeense, Congolese, Nigeriaanse, Syrische, Koerdische gemeenschappen, ... Ze zijn allemaal aangeschreven voor de ondertekening van de Verklaring en de overgrote meerderheid onderschrijft de tekst en zal het evenement bijwonen”

- Ramadan night 2012: http://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20120812_00255969

“Voor de derde keer hielden de Turnhoutse verenigingen de Ramadan Night. Zo wilden zij de ontmoeting tussen verschillende bevolkingsgroepen stimuleren.”

Slechts enkele voorbeelden van hoe we via de iftar mensen van overal verbinden. Sfeerbeelden vindt u op onze Facebookpagina: <http://bit.ly/2AG76EB>

De openbare iftars waren overal dit jaar

(<http://www.kifkif.be/actua/de-iftar-wordt-van-iedereen>). Honderden mensen raakten geïnspireerd door dit verbindende concept dat we met VOEM al jaren hanteren. Een bewijs dat wat aanvankelijk groeide vanuit het labo van sociaal-cultureel werk doorstroomde naar de

mainstream. Dit toont aan hoe groot het effect van sociaal-cultureel werk kan zijn op nieuwe vormen van samenleven. Waarom zou de iftar geen Vlaamse traditie kunnen worden, als het die al niet is?

Zelfs onze koning kwam mee de vasten verbreken bij de familie Benhaddou (waarvan **Mohamed Benhaddou** de voorzitter is van **Averroes**, die al vele jaren lid is van de VOEM). De impact die dit symbolische gebaar heeft gehad op moslimgemeenschap in België was groot. **Khalid Benhaddou** won vorige week nog de prijs voor de mensenrechten. Hij is iemand die van jongs af aan al meedraait in verhaal van VOEM. Nu is hij hét voorbeeld voor moslims en andersgelovigen in België. Door bruggen te slaan met westerse filosofie slaagt Benhaddou erin om de islam in Vlaanderen een nieuwe **Vlaams-Europese uitstraling** te geven. Een gezicht waarin kritische zelfreflectie en zelf nadenken, los van dogma's, nog belangrijker worden. In tijden waarin je op het internet zeer gevaarlijke en foute interpretaties van de koran kan vinden wordt dit ontzettend belangrijk. Mensen, in het bijzonder jongeren, moeten er bewust van gemaakt worden dat zij niet alles mogen geloven wat zij vinden. Dat zij **zelf kritisch moeten nadenken** over hoe zij een goed mens willen zijn.

Geloofsbeleving

Onze visie op geloofsbeleving is dat iedereen een **eigen invulling** kan geven aan hoe hij/zij met deze (culturele) identiteit wil omgaan. Tijdens sommige iftarmaaltijden die we samen met partners organiseren wordt alcohol gedronken door niet- of anders praktiserende moslims die vooral komen genieten van de gezellige sfeer en om mensen te leren kennen. Dit is een progressieve evolutie die toont dat een significant deel van Vlaamse moslims wel degelijk openstaat voor de levenswijze en vrijheden van anderen. Een pintje drinken zit nu eenmaal ingebakken in onze Vlaamse cultuur en dat valt perfect te rijmen met mensen (met inbegrip van niet- of anders praktiserende Vlaamse moslims) die ervoor kiezen om geen alcohol te drinken. Ook mensen die geen vlees eten, een trend die onder moslimjongeren enorm leeft, waren welkom om naast vleeseters deel te nemen aan de maaltijd.

Met andere woorden: **dé moslim bestaat niet**. Er is een enorme diversiteit en verscheidenheid onder deze mensen. Het pluralistische karakter van de mens, met al zijn verschillende deelidentiteiten, willen wij met VOEM net in de kijker zetten via bewuste acties en interventies. Wij moeten als middenveld en als *civil society* die vrije keuze en het **kritisch burgerschap** van onze mensen aanscherpen en hen vooral zélf keuzes laten maken.

We willen als sociaal-culturele vereniging een ruimte creëren waarin er, uit verschillende hoeken, kritisch gekeken kan worden naar de geldende normen en waarden binnen een samenleving; uiteraard vanuit de waarden van het **Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM)**. Zodra er ook maar één moment sprake is van haatdragende taal of er wordt aangezet tot geweld, zijn wij de eerste om dat af te keuren.

Fastival

In 2017 begonnen we met de reeks Fastival: om niet enkel de vastentraditie van moslims in de kijker te zetten maar ook van de **joodse, christelijke én vrijzinnige gemeenschap**. Zo organiseerden we samen met **Orbit vzw en De Centrale**, een iftar, een joodse Jom Kippoerviering en plannen we in februari 2018 een moment rond de christelijke en 'atheïstische' vastenperiode (Dagen zonder vlees). Het concept: een panelgesprek over de vastentraditie die centraal staat (met bisschop Luc Van Looy, rabbijn Brian Doyle en verschillende vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap). Vervolgens volgt een concert (van Ossama Abdulrasol en de Joodse zangeres Zahava Seewald). Om nadien natuurlijk samen te tafelen en te genieten van een traditionele vastenmaaltijd met koosjere en halalvoeding.

Voor **Dagen zonder vlees** plannen we, in **samenwerking met EVA vzw**, februari 2018 een grootschalige campagne die aantoonst dat voornamelijk jonge moslims enorm bezig zijn met vegetarisme en ecologisch bewustzijn. Dat de ecologische component in het vasten een belangrijke factor is binnen elke religie, leerden de panelgesprekken van Fastival ons al. Voor Dagen zonder vlees creëren we een label 'veggie is halal'. Er komt een kaart en site met alle zaken waar je vegetarisch – en dus halal – kunt eten in Gent. Door te benadrukken dat veggie in se gelijkstaat aan halal, proberen we onze achterban te mobiliseren om ook in deze restaurants en eethuizen te gaan eten. Tegelijk tonen we opnieuw het pluralistische karakter van onze achterban naar de buitenwereld toe. Naast enkel moslim zijn onze mensen dus ook vegetariër, ecologisch bewust, geïnteresseerd in gezonde voeding, enzovoort.

Niet iedereen gaat akkoord met de wijze waarop EVA vzw Vlamingen probeert te mobiliseren om minder/geen vlees meer te eten en om zelfs vegan te worden. Onder meer de campagne 'Je bent een kalf als je melk drinkt' deed veel stof opwaaien. Mensen schrikken snel wanneer ze het gevoel hebben dat hun vrijheden 'onder vuur liggen'. Ook hier speelt sociaal-cultureel werk een rol. Hoe verhouden tendensen uit een subcultuur zich tegenover de heersende normen en waarden in een samenleving? In se kan men zeggen dat onthouding conservatief is. Als men geen vlees eet is dit een behoudsgezinde reflex. Of hoe een onderlaag van burgers reageert op een geïnstitutionaliseerde, onethische vleesindustrie die dringend moet veranderen. Hoe conservatisme dus ook een motor kan zijn voor verandering in een samenleving.

Educatieve functie

De bevoegde minister van Cultuur zei tijdens een actuele vraag op 22 november 2017: *“Zo staat het in dat decreet, en we hebben het trouwens nog geëxpliciteerd in het nieuwe decreet. Er is ook de door dit parlement kamerbreed aangenomen resolutie in het kader van het radicaliseringsdebat. Er staan daar dus een aantal dingen op gespannen voet.”*

Sinds het begin van de nieuwe terreurgolf die de laatste jaren nog dichterbij kwam dan ooit te voren, was VOEM steeds de eerste om samen te werken rond de thematiek. Zo organiseerden we vorig jaar, samen met de leden van **Youth@Change**, nog een groot debat in de Universiteit van Gent met de vermaarde godsdiensthistorica Karen Armstrong, Oxford professor Tariq Ramadan en professor emeritus Rik Coolsaet over het thema ‘Challenging radicalisation, a need for a shared response’. Naast een volle zaal met een zeer divers publiek (waaronder heel veel mensen die nog nooit in een auditorium waren geweest) trok het debat ook meer dan 60.000 kijkers via de Facebook Live Stream. Alle aanwezigen konden trouwens vragen stellen aan de sprekers en mee nadenken over de besproken thema’s. Hoofdredacteur van **MO*** Gie Goris, die ook het debat modereerde gaf zijn schriftelijke neerslag van het panelgesprek: <https://www.mo.be/analyse/bestrijd-de-uitzichtloosheid-niet-de-radicale-kritiek>

Dit is een voorbeeld van de wijze waarop VOEM de educatieve functie van het sociaal-cultureel werk benadert. **Niet-formele educatie in een kritisch kader** waarin alle burgers kunnen deelnemen. Bewust voorwaarden scheppen waarin er kritisch en genuanceerd kan gereflecteerd worden op evoluties in onze samenleving. Bij het kennismakingsgesprek met Peter Heyns van de administratie **CJM**, hebben we trouwens op zijn aanraden uitgeschreven hoe VOEM zich verhoudt tot alle functies van het sociaal-cultureel werk: <http://www.voem.be/wat-doet-v-o-e-m/>

Andere recente voorbeelden van hoe we aan de slag gingen rond het thema (de)radicalisering:

- Tientallen lezingen, vormingen, gesprekken door **preventieadviseurs** die wij als koepel makkelijk in contact kunnen brengen met onze lokale lidverenigingen. Enkele weken geleden nog zaten onze medewerkers in Antwerpen samen met de deradicaliseringsambtenaren van de stad om nieuwe acties op poten te zetten.
- Praatgroepen “Cirkels” in samenwerking met **We Have The Choice vzw**; met familieleden van slachtoffers van de aanslagen in Brussel vormden we samen met mensen met verschillende geloofsovertuigingen een cirkel waarin in alle sereniteit dingen gedeeld konden worden met elkaar. Deze actie werd 4 maal hernomen in de 3 regio’s waar we actief zijn.
- We leidden onze achterban toe naar de documentaire rond positieve identiteitsontwikkeling, van **Victoria Deluxe**: <https://www.victoriadeluxe.be/positieve-identiteitsontwikkeling/>

- We organiseerden in maart een studiedag voor de brede sector over de rol van de shared society (<https://www.facebook.com/events/1665442777085668/>)
- We organiseerden praatgroepen voor radeloze moeders en vaders wiens zonen of dochters vertrokken waren naar Syrië
- Tientallen Dialoogtafels met jongeren en ouderen rond positieve identiteitsontwikkeling
- We waren partner in de boekvoorstelling van **Jonas Slaats** over zijn boek 'Fast Food Fatwa's: over Islam, moderniteit en geweld' in Antwerpen en Gent. Voornamelijk om juist onze doelgroep te kunnen bereiken die voor het reguliere circuit zo moeilijk te bereiken is.
- Onrechtstreeks via ál onze activiteiten die jongeren inspireren om met cultuur, burgerschap en zingeving bezig te zijn.

Reactie uit Gazet van Antwerpen:

deze opstelling. "Ik sta niet achter de boodschap van de predikers. Wij hebben in de vorige coalitie in 2011 al de huurcontracten voor de stadszalen verscherpt om dit soort van activiteiten weg te houden. Maar VOEM is zeker geen radicale vereniging, integendeel. Het heeft gewerkt rond holebi's in de allochtone gemeenschap, borstkankerpreventie en huiselijk geweld. VOEM heeft waarschijnlijk heel wat jongeren ervoor behoed om naar Syrië te trekken. De stad zou veel meer moeten communiceren met deze verenigingen. Maar ze bespaart daar juist op. Als je alleen maar verbiedt, verhuizen ze naar achterkamertjes, waar je alle controle kwijt bent."

Sommige mensen begrijpen niet welke impact de aanslagen hebben gehad op alle moslims (zowel praktiserend als niet praktiserend) die zich net ten dienste willen stellen van onze samenleving. Mensen van goede wil en Vlaamse belastingbetalers die werken in onze ziekenhuizen, onze scholen, onze veiligheidsdiensten, onze woonzorgcentra,... Of in onze rechtbanken waarin enkele van onze bestuursleden beëdigd vertaler zijn. Zij helpen, na hun job en engagement bij VOEM, het gerecht om zeer moeilijke dossiers op te lossen.

Maatschappelijke activering

Achter de schermen gaven onze vrijwilligers in Antwerpen, Mechelen en Brussel -die op hun sociale zitdagen honderden mensen bereiken die door de mazen van het net glippen- elke dag het beste van zichzelf. Zij worden o.a. via het gerecht en OCMW ingeschakeld om juist die preciaire groepen te helpen met administratieve en socio-economische ondersteuning, om gepast door te verwijzen naar alle reguliere diensten. De zogenaamde voorportaalfunctie van het sociaal-cultureel werk.

Een functie die eerder valt onder het maatschappelijk werk (het betreft de hulp op een **individuele hulpvraag**) en die we dus volledig als vrijwilliger opnemen, ook al valt dit niet onder ons decreet: wij laten onze mensen nooit in de kou staan. Dit wil zeggen dat er op onze kantoren in de 3 regio's waar we actief zijn, dagelijks mensen aankloppen met een hele resem uiteenlopende hulpvragen. De laagdrempeligheid van onze werking zorgt ervoor dat deze mensen bij ons en bij onze vrijwilligers terecht kunnen, omdat ze niet onmiddellijk bij de juiste overheidsvoorzieningen terecht kunnen.

Ze hebben vertrouwen in VOEM en komen daarom eerst bij ons aankloppen, ook omdat ze de weg niet vinden in het kluwen en de bureaucratie van onze reguliere sociale voorzieningen. De verhouding cliënt-consulent is hier onbestaande. Zij voelen een vertrouwen van geëngageerde vrijwilligers die het goed voorhebben met hen (via socio-emotionele ondersteuning) en dat zorgt ervoor dat zij in alle openheid en in alle discretie bij hen terecht kunnen voor tal van gevoelige, prangende vragen rond huishoudelijk geweld, scheidingen, verblijfsvergunningen, vertalingen,... Hier rond werd volgend stukje gemaakt:

<https://www.youtube.com/watch?v=4Eb16vPzjhw&index=11&list=PLGZTW0eAwLZYmcpP259Nv1hgQ3QUnXldi> (Lutgarde Van Rompaey, politiecomisaris dienst nazorg Antwerpen noemt VOEM haar "reddende engel" en een vrouw getuigt over hoe ze werd doorverwezen naar VOEM door het OCMW).

Maar ook over de mogelijkheid om voor een vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst te kiezen. Toen de federale regering er niet in slaagde om een akkoord af te sluiten rond terugkeer van Algerijnen zonder verblijfspapieren, heeft onze **lidvereniging Fenneks** het initiatief genomen om een studiedag te organiseren in samenwerking met het Algerijns Consulaat te Brussel rond terugkeermogelijkheden. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met **Fedasil**, **Caritas** en **IOM**. Een voorbeeld van hoe het middenveld de doelstellingen van de federale regering mee bekend maakt bij de achterban die de bevoegde autoriteiten niet kunnen bereiken.

Ook uit deze manier van opbouwwerk, dat eerder onder maatschappelijk werk valt, kunnen nieuwe praktijken ontstaan die waardevol kunnen zijn voor onze bredere samenleving. Een bijzonder voorbeeld hiervan is de werking van **Refu Interim**: een afdeling van VOEM die we ondersteunen sinds dag 1. Refu Interim (<http://www.refuinterim.be/>) ontstond uit de zotte bende van **cirQ vzw** die via humor, interactief theater en stunts hun zottigheid letterlijk inzetten als hefboom voor integratie. Refu Interim maakte deel uit van Batahlan, een wereld waarin de rollen

werden omgekeerd: vluchtelingen claimden een park in Gent als hun land en alle bezoekers die het park binnen wilden, werden beschouwd als asielzoekers. Een onwaarschijnlijk sterk project dat na de Gentse Feesten werd verder gezet met het concept Refu Interim.

Nog voor ze enige vorm van ondersteuning kregen als feitelijke organisatie hadden onze medewerkers in Gent het voortraject van hun initiatief opgespoord en gevraagd of VOEM hen kon helpen. De hulp werd dankbaar aanvaard omdat het voor een sociaal-artistieke organisatie, die volledig uit vrijwilligers bestaat, niet makkelijk is om alles te bolwerken. VOEM kan hierin een rol spelen door professioneel te ondersteunen op maat van de noden van de afdeling. In dit geval ging het om de zoektocht naar financiële middelen om Refu Interim te kunnen verderzetten. We gaven advies over het subsidiedossier, we pitchten Refu Interim bij verschillende politici (o.a. bij de gouverneur van Oost-Vlaanderen, Briers) en gaven hen onze Emancipatieprijs in november 2016. Een teken van erkenning die veel zichtbaarheid met zich meebrengt (artikels in HLN, DM, Het Nieuwsblad, Zaman Vandaag, MSN news,...). De kern **VOEM Media** maakte volgende sfeerverslag van deze schitterende avond in 2016, toen we ook ons 20 jarig bestaan vierden: <https://www.youtube.com/watch?v=HG3KB6VaOeY>

1 jaar later heeft Refu Interim een bestand van meer dan 400 (!) nieuwkomers die worden ingeschakeld als vrijwilliger in de Vlaamse socio-culturele sector. Gezien zij nog geen regulier werk mogen verrichten is vrijwilligerswerk de sleutel om Nederlands te leren, een netwerk op te bouwen, om nieuwe culturele plekken en festivals te leren kennen, om vriendschappen te smeden, om te voelen dat ze een meerwaarde zijn voor de maatschappij. De methodiek van cirQ heeft, via humor en kolder als universele taal, een hechte community opgebouwd. Reflexieve activering in actie.

Ook dit is een fantastisch voorbeeld van hoe de laboratoriumrol van het sociaal-cultureel werk praktijken kan uitvinden in de vrijheid die ze krijgen. Ons sociaal-cultureel middenveld vult hier een gap met overheidsdiensten die vaak beperkt zijn in hun bewegingsvrijheid door strikte procedures. De expertise die wordt opgebouwd in deze vrijheid wordt ook ontsloten naar de overheidsdiensten: zowel VDAB, RVA, OCMW, CAW als verschillende stadsbesturen volgen studiedagen bij Refu Interim. Zij staan met open mond te kijken hoe uit de “kunstsector” een nieuwe methodiek wordt uitgevonden die zo’n impact heeft.

Enkele weken geleden nog gaf Refu Interim een lezing tijdens de Trefdag SCW van Socius voor professionals uit onze sector. Op vraag van hun coördinator gaf ook Lennart Thienpont, algemeen directeur van VOEM, toelichting bij de samenwerking tussen Refu Interim en VOEM. De belangstelling was ook bij onze eigen sector bijzonder groot voor dit vooruitstrevend project.

De vrijheid die het decreet ons geeft, met als basis de 4 functies, is dus enorm belangrijk voor onze sector. Wij juichen dan ook toe dat de functies en missiegedreven waarden het uitgangspunt vormen voor het nieuwe decreet.

Voorgaande voorbeelden tonen aan hoe wij bij VOEM de maatschappelijke activeringsfunctie (of bewegingsfunctie in het nieuwe decreet) benaderen. We **betrekken** mensen uit precare

groepen, we **empoweren** hen via onze ondersteuning die hen uiteindelijk leiden naar **verandering**. Naast zelfontplooiing kan de verandering zich ook voordoen op het gebied van werk. Zo slaagde vluchteling Osama er via zijn vrijwillige inzet voor onze Internationale Iftar in 2016 erin om de mensen van De Centrale te overtuigen van zijn kookkunsten. Vandaag de dag is Osama head chef in ENTR, het nieuwe wereldrestaurant van het intercultureel centrum. Of Samer van onze Gentse **kern kalligrafiti**, die we in contact brachten met de Gentse cultuurdienst. Hij werkt nu als artikel-60er voor de cultuurdienst.

Samenwerking

We werkten in de afgelopen 20 jaar ook samen met andere middenveldorganisaties uit ons decreet: van de **Landelijke Gilden**, **Vijftact vzw** (federatie van Autisme Centraal, centrum ZitStil, Doof Vlaanderen, Gezin en Handicap), **Merhaba** (LGBTQI* vereniging met een focus op moslimgemeenschappen) tot verschillende **Vormingplus Instellingen**, **Davidsfonds**, **Linx+**, **Femma**, **Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging**, **KVLV**, **OKRA** (ons gezamenlijk project thuiszorg in diversiteit), **EVA vzw**, **VIVA-SVV**, **Willemsfonds**,... We werkten ook samen met organisaties als **FEVLADO**, **Poppunt**, **Circus Vlaanderen**, **Fairfin**, **Vrede vzw**,... Partnerschappen waar we bijzonder fier op zijn.

En ook vice versa: dit bleek uit de feedback die we dit jaar kregen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op ons beleidsplan voor onze werking in Brussel:

Voorliggend plan bevestigt het positieve beeld dat de adviescommissie heeft van vzw VOEM. Met name dat van een vereniging die het kruispunt van culturen tot plaats en doelstelling van haar acties verheft. Dat dit gebeurt vanuit een gemeenschap die het gezien de huidige tijdsconstellatie qua perceptie niet onder de markt heeft, maakt deze werking des te urgenter.

De vereniging probeert vanuit haar eigen specifieke invalshoek invulling te geven aan de evaluatiecriteria en doet dat overtuigend.

Net als andere regionale verenigingen biedt VOEM een gamma aan ondersteuningsmaatregelen aan afdelingen of kernen. Met een sterke focus op het stimuleren van samenwerking, zowel tussen de eigen afdelingen als met andere organisaties, onderscheidt VOEM zich wel.

Dat samenwerking en netwerkvorming een sterk punt is in de regionale werking blijkt trouwens ook uit talrijke verwijzingen naar VOEM in andere beleidsplannen.

VOEM investeert in haar vrijwilligers opdat die voldoende vorming en ondersteuning krijgen om de eigen competenties te versterken.

Alle (4) functies van sociaal-cultureel werk komen aan bod in het beleidsplan. Er wordt zelfs een vijfde aan toegevoegd: ontspanning.

In de toekomstige werking ('daar gaan we voor') gaat veel aandacht naar communicatie, inspelen op de actualiteit en een positieve beeldvorming.

De adviescommissie oordeelt dat een sterk plan werd ingediend door een essentiële vereniging. De sterktes in de huidige werking worden bevestigd en bestendigd. Het beschetste toekomstperspectief is evident.

De inspanning die VOEM sinds haar oprichting levert bij het streven naar een harmonieuze samenleving is zeer lovenswaardig.

Gunther Van Neste
Voorzitter adviescommissie

Specifieke doelgroep met eigen geschiedenis

VOEM vervult niet alleen een unieke positie voor het middenveld, maar heeft ook een specifieke achterban, die een heel eigen verleden in Vlaanderen meedraagt. Hoewel heel wat onderdelen van deze specifieke migratiegeschiedenis nog uit 'blanco pagina's' bestaat en verder onderzoek naar dit verleden dringend nodig is, begrijpen wij dat onderzoekers en erfgoedwerkers tot een aantal opmerkelijke conclusies zijn gekomen, die nog steeds een impact hebben op hun huidige situatie en integratiegraad in de samenleving.

- In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, zijn de meeste Turkse en Maghrebijnse migranten niet via de reguliere 'gastarbeiders-migratie' voor de koolmijnen naar België gehaald, maar wel via een officieus traject dat georganiseerd werd door de privésector (textielbedrijven uit Gent en Oost-Vlaanderen, bouwondernemers uit Brussel, havenbedrijven in Antwerpen). Omdat deze rekrutering buiten de wil van de regering en de wil van de vakbonden gebeurde, zetten heel wat bedrijven alles in het werk om hun buitenlandse arbeiders zo veel mogelijk te verstoppen (dit in tegenstelling tot de gastarbeiders in Limburg die wel werden opgevangen en ondersteund). Deze **officieuze en ietwat geheime rekrutering** heeft ongetwijfeld een effect gehad op een snelle integratie.
- De rekrutering via de privé-sector werd (zeker in tijden van economische bloei, zoals 1964-65 en 1970-1971) wel gedoogd door de overheid, maar veel ondernemers kregen de expliciete boodschap dat zij zelf verantwoordelijk waren voor de 'opvang van deze mensen'. Sommige sociale diensten van bedrijven hebben in deze periode enorm werk geleverd om de buitenlandse arbeiders (en hun families) te helpen bij het opbouwen van een menswaardig bestaan, maar in de meeste bedrijven werden de buitenlandse arbeiders grotendeels aan hun lot overgelaten. Voor huisvesting, integratie, scholing, gezondheidszorg, kinderzorg, vrije tijd enz... waren zij aangewezen op hulp van elkaar en hulp van vrijwilligers. Dit heeft zeker bijgedragen tot het vormen van een hechte **gemeenschap ter vervanging van een officiële dienstverlening** die niet voor hen toegankelijk was.
- In België werden (omwille van het officieuze karakter van de rekrutering in de stedelijke centra) **geen of amper Nederlandse lessen** georganiseerd, niet door de overheid en al helemaal niet door de bedrijven. Heel wat eerste generatie migranten hebben dit als een groot gemis ervaren. Tot de jaren negentig waren migranten die Nederlands wilden leren aangewezen op de 'goodwill' van vrijwilligers en dit tot de jaren negentig. Tot die tijd ging men er ook vanuit dat de buitenlandse arbeiders zelf zouden terugkeren. Omwille van verschillende redenen is dit er voor velen nooit van gekomen. Specifiek voor de Maghrebijnse migranten heeft hun kennis van het Frans ertoe bijgedragen dat deze groep nog minder dan andere groepen gestimuleerd werd om Nederlands te leren. Frans was in de jaren zestig en zeventig in veel industriële centra nog steeds de voertaal.

- Betreft de ontwikkeling van een **verenigingsleven** kunnen we zien dat de Marokkaanse gemeenschappen zich veel later zijn gaan verenigen (dan bijvoorbeeld de Italiaanse en Turkse groepen). Pas vanaf de jaren negentig komt een onafhankelijk en Vlaams Marokkaans verenigingsleven van de grond, terwijl dit in andere gemeenschappen al sinds de jaren zestig aanwezig was.
- Hoewel de islam in 1974 door België als godsdienst werd erkend, zijn er lang amper officiële instanties geweest die hieromtrent konden worden aangesproken. De islamitische gemeenschappen die in de jaren zestig en zeventig zijn ontstaan in de steden waren voor het organiseren van **religieuze activiteiten** (lezingen, vastenperiode, religieuze feesten) aangewezen op mensen uit het eigen netwerk, ook al waren dit mensen die niet de nodige opleiding hadden genoten. In tegenstelling tot de Turkse gemeenschap die vrij snel beroep kon doen op opgeleide imams uit Turkije, bleven Maghrebijnse gemeenschappen heel lang afhankelijk van sterke individuen uit eigen kringen. De religieuze 'revival' in de islamwereld van de jaren 1980 en 1990 viel in België samen met de uitbouw van het Marokkaans verenigingsleven.

Welke lessen we uit dit verleden moeten trekken, is een vraag die ons inziens (te) weinig wordt gesteld. In elk geval is het voor VOEM duidelijk dat deze specifieke migratiegeschiedenis tot vandaag een enorme invloed heeft op de gemeenschappen die zij tot haar achterban mag beschouwen. Gemeenschappen die hier zijn 'ontvangen' in een periode waarin de overheid geen betrokkenheid toonde en waarin integratie absoluut niet aan de orde was, heeft de emancipatie en integratie van vooral de Marokkaanse gemeenschappen enorm vertraagd. Vooral wanneer we het traject van de Marokkaanse gemeenschappen vergelijken met de trajecten die recentere migrantengroepen afleggen (die naar opleidingsniveau, culturele en religieuze achtergrond nochtans grote gelijkenissen vertonen met de Marokkaanse migranten van de jaren zestig), valt meteen op wat de impact van een overheidsbeleid kan zijn. Kijken we bijvoorbeeld naar de enorme weg die de bij ons aangesloten Bosnische, Afghaanse en Algerijnse groepen hebben afgelegd, dan kunnen we inderdaad vaststellen dat het specifieke migratieverleden een aantal groepen nog steeds achtervolgt.

Pionierswerk

Maar ook deze eerste generatie gemeenschappen zetten toen van onderuit hun eerste stappen in het Vlaamse verenigingsleven. Het gaat om de eerder traditionele verenigingen rond vrije tijd zoals vrouwenwerkingen, moskeeverenigingen, kaartclubs, ontmoetingsplaatsen zoals theehuizen, sportclubs,...

Ook deze verenigingen of de restanten ervan zijn nog steeds actief en nog steeds lid bij VOEM. Ze zijn vandaag de dag nog altijd enorm belangrijk voor ons, ook al vergt de begeleiding veel geduld en dus vele werkuren. Omdat vaak alles van A tot Z moet geregeld worden voor de vrijwilligers in kwestie, die VOEM begeleidt in de organisatie van hun activiteiten. Van conceptbepaling, partners contacteren, locatie, geluidsinstallatie, artiesten zoeken, materiaal, verzekeringen en sabam in orde brengen. Van subsidies zoeken, vrijwilligers zoeken, posters

maken, promo voeren tot de uitvoering van het project zelf. Deze verenigingen schrijven over het algemeen geen verslagen. Ook dit komt er nog bovenop voor onze medewerkers die dit steeds met de glimlach blijven doen. Dankzij hun open referentiekader en geduld slagen ze er toch steeds in, met vallen en opstaan, om met deze generatie te blijven werken. Maar de zelfredzaamheid stimuleren van de verenigingen van de oudere generaties blijft bijzonder moeilijk.

VOEM heeft ook specifieke aandacht voor **minderheden binnen de minderheid**. Groepen die extra geïsoleerd dreigen te raken, zoals de dove moslimgemeenschap. Dit is niet de makkelijke weg maar wel een weg die voor ons ontzettend belangrijk is. Maar ook hier kruipt heel veel tijd in een gepaste begeleiding. De recente **vluchtelingenstroom** heeft uiteraard ook een impact gehad op de toestroom naar onze vereniging.

Wij zijn dus geen “empty box” die wacht op de verslaggeving van sterke zelfredzame verenigingen die 1x per jaar een bovenlokale activiteit organiseren. In vergelijking met grotere verenigingen uit het reguliere verenigingsleven vergt de begeleiding die VOEM biedt aan haar afdelingen veel meer tijd, geduld en fijngevoeligheid.

Het traject dat onze vereniging heeft afgelegd was er één met vallen en opstaan, een parcours dat enorm veel bloed, zweet en tranen heeft gekost. Een soms hobbelig parcours waarin de bestuursvrijwilligers elke seconde vrije tijd staken in de verdere evolutie van onze vereniging. Dit is overigens een engagement dat zij al meer dan 30 jaar volledig vrijwillig en dus volstrekt onbezoldigd opnemen. Al 30 jaar proberen zij een meerwaarde te zijn voor ons Vlaams middenveld.

Het (moslim)middenveld

In die 30 jaar is VOEM steeds bereid geweest om met **alle politieke strekkingen** te spreken, om ons expertise en netwerk open te stellen aan overheden. Haast elke week vragen overheden van alle politieke kleuren achter de schermen raad aan onze bestuursvrijwilligers inzake de bouw van een nieuwe moskee, een nieuwe islamitische begraafplaats, verdoofd slachten, etc. Recent nog te Geel waar onze bestuursleden een voortraject van jaren hebben afgelegd om burgemeester Vera Celis en schepens diversiteit Griet Verhesen bij te staan met hun advies als expert ter zake.

http://www.gva.be/cnt/dmf20170905_03055421/nieuwe-moskee-op-de-leunen.

De keuze die gemaakt werd om open te staan voor niet-moslims moet gezien worden vanuit de **interculturele reflex** die VOEM kenmerkt. Daarnaast hebben wij in Geel alle gemeenschappen (waaronder moslims met diverse migratie-achtergronden en niet-moslims) bijeen gebracht om tot een consensus te komen. Vandaag de dag zijn alle plannen klaar en zijn de nodige vergunningen aangevraagd. Ook het schepencollege heeft zijn goedkeuring gegeven, en de plannen zitten ingebakken in de Strategische Ordening van Stedelijk beleid van Geel.

Al jaren werken we om gemeenschappen samen te brengen. De expertise en het netwerk die

we hierrond hebben opgebouwd, worden gretig geconsulteerd. Elke keer zijn onze bestuursvrijwilligers hierop ingegaan, hebben zij hun **vrije tijd** gegeven om beleidsmakers te adviseren.

Een ander recent voorbeeld, toen het **Lage EmissieZone** plan zijn intrede deed in Antwerpen organiseerden we een infosessie voor onze achterban die de complexe situatie moeilijk begreep. In nauwe samenwerking met de schepen bevoegd voor leefmilieu Nabila Ait Daoud kon het stadsbestuur alweer een moeilijke doelgroep bereiken via toedoen van VOEM. Ook in Gent organiseerden we een open debat tussen schepen mobiliteit Filip Watteeuw en buurtbewoners van de Brugse Poort die het moeilijk hadden om de gevolgen van het nieuwe **mobilitetsplan** te begrijpen. Aanbevelingen van burgers die voortvloeiden uit deze sessies, werden meegenomen door zowel het Antwerpse als het Gentse stadsbestuur.

Ook via onze acties werd het politieke niveau af en toe betrokken. Naar aanleiding van de verkiezingen organiseerden we samen met onze afdelingen debatten in de **Al Markaz moskee** met vertegenwoordigers van **alle politieke strekkingen**: van N-VA en Vlaams Belang tot Groen en PVDA. Van extreem links tot rechts kregen politici de kans om hun visie toe te lichten aan een achterban die ze moeilijk kunnen bereiken. Iedereen kreeg een eerlijke en democratische kans om hun standpunten toe te lichten aan burgers. We vertaalden hun verkiezingsprogramma's voor mensen die het Nederlands nog niet zo machtig zijn. Dit is hoe wij onze mensen als **actief burger** laten participeren aan onze maatschappij.

Bestuur

Onze raad van bestuur bestaat trouwens voor de helft uit vrouwen en mannen met verschillende migratie-achtergronden en geloofsovertuigingen. Dit is toch een uniek gegeven in een maatschappij waarin bestuurscomités doorgaans bestaan uit voornamelijk hoogopgeleide mannen uit de blanke, gegoede middenklasse.

De **verjonging** binnen onze raad van bestuur is een evolutie die zich sinds de aanvang van het nieuwe beleidsplan doorzet. Al deze evoluties zijn stappen die we bewust zetten in de verdere professionalisering van onze vereniging. We beseffen terdege dat we nog stappen moeten zetten en zijn hier volop mee bezig.

Het is geen publiek geheim dat onze raad van bestuur een actieve rol opneemt in de dagelijkse werking van onze vereniging. Door hun engagement is de vereniging uitgegroeid tot een jonge twintiger die net haar opleiding heeft voltooid. Zoals dat dan gaat verlaten twintigers het veilige nest en trekken zij de wereld in om met de rugzak aan tools die haar opvoeding haar gegeven heeft aan de slag te gaan. Om een eigen volwassen leven te beginnen. Niet makkelijk voor ouders die hun kind enkel in goede handen willen laten gaan.

De aanstelling van een algemeen directeur, een coördinator en een strategisch planner moet gezien worden in het licht van deze evolutie net als de verjonging binnen de raad van bestuur.

De recente aanslagen in Parijs, Londen en Brussel hebben ook onze bestuursleden diep getroffen en zij zijn in zekere zin wakker geschud: de VOEM moet mee zijn met zijn tijd om een antwoord te kunnen bieden aan actuele vraagstukken waar (jong)volwassenen mee kampen.

Deze verjonging zal echter niet gebeuren zonder het waardevolle en avantgardische pionierswerk van de eerste generaties nieuwkomers. 30 jaar geleden was hun aanpak de norm waarbij deze **eerste generaties bottom-up** werkten. Waarbij het ad-hoc denken en werken de gangbare gang van zaken was. Ook het gebrek aan schriftelijke communicatie moet in dit kader gezien worden van het **pionierswerk** van de eerste generaties.

Beleidsplan

SD 1: De leiding van V.O.E.M. vzw is vernieuwd en versterkt

-> Er kwamen nieuwe, jonge en progressieve leden onze raad van bestuur versterken: B. Djait, die met haar jarenlange ervaring in het beleid een bijzondere input geeft aan de vereniging. En ook D. Pandzou, beleidswerker bij De Ambrassade, klopte dit jaar aan de deur om zijn engagement in te zetten voor VOEM.

-> Een **coördinator** werd in 2016 aangesteld voor de opvolging van HR- en personeelszaken

-> Een voltijds **algemeen directeur** werd aangesteld op 2 oktober 2017 om de inhoudelijke werking en de coaching van de medewerkers in de 3 regio's te bewerkstelligen

-> Een voltijds **strategisch planner** werd aangesteld op 14 november 2017 om te werken aan de organisatiestructuur-en cultuur binnen VOEM. Dit omvat ingrepen op het gebied van VTO beleid, integrale kwaliteitszorg, rollen, procedures, arbeidsreglement, etc. In een tweede fase zal de strategisch planner zich samen met iedereen die met VOEM te maken heeft, werken aan onze strategie in de transitie van een ECF naar een relevante speler volgens het nieuwe decreet.

Personeel: We ronden het jaar af met een totaal van **5,73 VTE personeelsleden**.

De diversiteit onder onze medewerkers, bestuursvrijwilligers en lidverenigingen geeft ons de kans om een **breed spectrum** aan mensen te bereiken: zowel jong als oud: **van 18 tot 88 jaar**. Van praktiserend tot niet praktiserend. Zowel vooruitstrevend als eerder behoudsgezind. Maar ook alles daartussenin: iedereen is anders en moet als persoonlijke entiteit benaderd worden. Het over één kam scheren van (bevolkings)groepen willen we via onze acties ontkrachten.

Wij bereiken mensen met **roots** in Marokko, Turkije, Afghanistan, Bosnië, Senegal, Albanië, Algerije, Tunesië, Georgië, Armenië, Pakistan, Somalië, Egypte, Soedan, Libië, Syrië, Azerbeidzjan, Bangladesh, Myanmar, Palestina, Irak, Iran, Jordanië, Libanon, Kosovo, Mauritanië, Mali, Soedan,... en recent ook Indonesië. De Indonesische (Indonesië is het

grootste moslimland ter wereld) culturele vereniging Bakul Kultur werd lid van onze federatie. Hun evenementen zijn zeker een bezoekje waard trouwens, nu Europalia het land centraal zet: <https://www.facebook.com/bakulkultur/>

Allemaal landen die hun eigen context kennen. En dus ook hun eigen cultuursensitiviteit hebben. **Onze doelgroep is enorm breed** en dat maakt onze uitdagingen er niet makkelijker op.

Het feit dat wij er ook in slagen om, via tradities als de iftar, deze mensen (met al die verschillende migratie-achtergronden) kunnen verenigen is een bijzondere troef die niet veel andere organisaties in handen hebben. Omdat al deze mensen zich kunnen vinden in hun moslimidentiteit slagen we erin om hen via **verbindende elementen** te verenigen. En niet alleen onderling verbinden deze mensen (**bonding**); er worden ook bruggen geslaan naar andere (geloofs)gemeenschappen (**bridging**). **Ook het feit dat we bruggen kunnen slaan tussen behoudsgezinde en progressieve krachten is van een niet te onderschatten belang.**

Daarnaast bereiken wij ook mensen met roots in **niet-moslimlanden**. Zo zijn er aangesloten lidverenigingen met Vlaamse, Congolese, Georgische, Franse, Nederlandse, Duitse, joodse,... roots.

Het feit dat wij zo een brede doelgroep bereiken die zoveel diverse standpunten hebben, maakt het niet altijd makkelijk om die stem te vertalen. Daarom kiezen we er stevast voor om in de vele vragen die we krijgen om in **adviesraden/werkgroepen** te zetelen mensen van onze achterban zelf te betrekken. Dat is trouwens de reden waarom wij als enige ECF geen lid zijn van het Minderhedenforum. Het is namelijk bijzonder moeilijk om zo een diverse verzameling van mensen te vertegenwoordigen vanuit 1 stem. Wij reageren zelf nooit op inhoudelijke discussies via woorden. **We ageren via onze acties die gericht zijn op verbinding.**

Nu we de gelegenheid hebben, halen we enkele interlevensbeschouwelijke projecten aan die we over de jaren heen gerealiseerd hebben:

- **Profundo**: interlevensbeschouwelijke ontmoetingen i.s.m. **Orbit vzw** en **De Centrale** (reeds aan de vierde jaargang bezig): <https://www.facebook.com/events/261915947648741/>. Deze reeks wordt ook aangeboden aan scholen. Honderden leerlingen volgen elk jaar de Profundo route en leren zo bij over elkaars (geloofs)gemeenschappen.

- **Interreligieus concert in Brussel**: gaat ook al ettelijke jaren door in nauwe samenwerking met onze Brusselse werking. Het concept: andere geloofsgemeenschappen en hun muziek ontvangen in de kerk. Vorige maand nog was er o.a. een joodse klezmer groep, een soefi groep en een katholiek koor: <https://www.facebook.com/events/204938790042653/>

- Vorige week werkten we ook nauw samen met de Fransiscaanse gemeenschap in Leuven om dit mooie **interlevensbeschouwelijke project** in elkaar te steken: <https://www.facebook.com/events/271065900067876/> (over de ontmoeting tussen Franciscus

en een sultan in de 13e eeuw). Geschiedenis of religie? Een interessante semantische discussie die wij via events als deze uitdagen.

- **Jezus:** de viering van de geboorte van de profeet Isa staat gepland op 29 december 2017 in de magische Sint-Baafsabdij. Hierbij zetten we Jezus als historisch figuur centraal. 4 panelleden gaan het gesprek aan over hoe Jezus invloed heeft gehad op hun joodse, protestantse, islamitische en vrijzinnige levensbeschouwing. Vorig jaar organiseerden we een gelijkaardig event onder de noemer Mawlid: stilstaan bij de geboorte van de Mohammed. (<https://www.facebook.com/events/386761251655761/>).

Alweer een boeiende casus op het **spanningsveld van religie en geschiedenis**. Ook hier kan je beide percepties beargumenteren (is dit nu geschiedenis of religie?). Maar voor de mensen die talrijk aanwezig waren (zoals steeds een heel gemengde groep van moslims en niet-moslims waaronder buurtbewoner en eregouverneur Herman Balthazar) maakt het eigenlijk niet zo veel uit. Zij komen om te leren van verschillende (geloofs)tradities, om te genieten van de muziek in de abdij (**rapper Fatih en anasheed lofzangen door de imam broederlijk naast elkaar**), om samen thee te drinken in Herberg Macharius en nog wat na te praten met de mensen die ze leerden kennen.

Hoe die dag is verlopen kan u zien via een verslag van de Marokkaans-Belgische tvzender Almouwatin: <https://www.facebook.com/almouwatintv/videos/650520098463490/> en in dit artikel van het Nieuwsblad: http://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20161218_02633685

SD2: VOEM vzw hanteert een sterk en duidelijk communicatieplan (intern&extern) waarin opleiding, expertise en ondersteuning in kaart wordt gebracht

Over onze vernieuwde communicatie-aanpak kan u alles lezen in de voortgangsrapportages. Kort even dit: de nieuwe website: <http://www.voem.be/>. De site geeft letterlijk een nieuw gezicht aan de evoluties die onze vereniging doormaakt.

Onze Facebookpagina ging in 1 jaar tijd van 300 naar meer dan 2000 volgers. <https://www.facebook.com/vzwVOEM/>

Onze maandelijkse nieuwsbrieven (met onze aankomende activiteiten) vindt u hier:

Activiteiten DECEMBER 2017: <http://bit.ly/2AS58kT>
Activiteiten NOVEMBER 2017: <http://bit.ly/2xyjeSZ>
Activiteiten OKTOBER 2017: <http://bit.ly/2fxXpM7>
Activiteiten SEPTEMBER 2017: <http://bit.ly/2vutLBO>
Activiteiten ZOMER 2017: <http://bit.ly/2uqBU5d>
Activiteiten JUNI IFTAR SPECIAL: <http://bit.ly/2qpDNgK>
Activiteiten MEI 2017: <http://bit.ly/2oRXQmE>
Activiteiten APRIL 2017: <http://eepurl.com/cHBaE9>
Activiteiten MAART 2017: <http://eepurl.com/cCTFkT>
Activiteiten FEBRUARI 2017: <http://eepurl.com/cyRHPX>
Activiteiten JANUARI 2017: <http://eepurl.com/cwipyx>

We slaagden erin om regelmatig in de **media** (tv, blogs, kranten, radio) te komen met onze **positieve verbindende acties**.

SD3: V.O.E.M. vzw draagt bij tot het beter begrijpen van de uitdagingen binnen de superdiverse samenleving

Al onze acties zijn hierop gericht. Bovendien proberen we steeds sneller in te spelen op de actualiteit.

Een recent voorbeeld hiervan is de vredesactie die we vorige maand organiseerden op vraag van onze **lidvereniging TVJO** (Turkse Vereniging voor Jong & Oud): **Ghent 4 Rohingya**:
<https://www.facebook.com/events/146779336061425/>

Professoren, politici en burgers gingen onder de Stadshal in gesprek over de vervolging van de Rohingya gemeenschap. Er werd samen met de boeddhistische gemeenschap een standpunt ingenomen tegen geweld en vooral voor vrede. De moslimgemeenschap wou absoluut niet met de vinger wijzen naar dé terroristische boeddhisten. Het event bracht ons zelf in contact met jonge Bengalezen die de naam **Ghent 4 Rohingya** willen verderzetten als feitelijke lidvereniging. De aankomende acties worden op dit moment gepland.

Voor het event hebben we contact opgenomen met een ex-rijkswachter van Gent die zich nu inzet voor de brede Gentse gemeenschap via vrijwilligers- en liefdadigheidswerk. We leerden hem kennen via Profundo, die dit jaar ook de voedselbedeling van de Bloemekenswijk aandeed. We consulteerden hem voor dit event omdat het politiek gevoelig lag en de Stad Gent had aangegeven dat het niet evident is om publieke events te organiseren rond politiek gevoelige aangelegenheden. Hij stond ons als expert bij en heeft er mede voor gezorgd dat alles vlekkeloos is verlopen. Ondertussen richtte hij nu een feitelijke kern op voor VOEM onder de naam '**positieve identiteitsontwikkeling**'. We plannen nu al enkele interessante samenwerkingen met het team deradicalisering van Stad Gent.

Een duidelijk voorbeeld van hoe we bij VOEM bezig zijn met **actuele, positief beeldvormende activiteiten**. En dat het **veiligheidsaspect** wel degelijk belangrijk is.

SD4: De continuïteit en verbetering van persoonlijke contacten met onze lokale afdelingen zijn verworven

De gebruiksvriendelijke moderne technologieën die via de smartphone en tablet ook zijn intrede vond bij onze oudere achterban is een enorme troef om onze communicatie te verbeteren. Al onze medewerkers hebben een Facebookaccount die ze actief inzetten om VOEM te promoten, om te communiceren met afdelingen en vrijwilligers, etc. We hebben op Facebook ook 3 groepen opgericht per regio om beter te kunnen communiceren met onze leden, vrijwilligers, partners en sympathisanten.

We proberen om samen met onze afdelingen en partners grootschalige activiteiten uit te werken die gezien mogen worden als voorbeeld voor een betere samenleving.

SD5: De aanwezige expertise van de lokale groepen wordt op een gestructureerde manier omgezet in vorming en resulteert in een groter vormingsaanbod. Vrijwilligers zijn gecoacht richting meer autonomie en zelfredzaamheid

We hebben ons workshopaanbod hervormd en leggen nu de laatste hand om ook de communicatie hierrond af te werken. Het hiphop vormingspakket van De Stroate is natuurlijk een mooi voorbeeld van hoe we ook naar nieuwe manieren zoeken om aan vrije tijd te doen.

Maar ook het aanbod dat we tien jaar geleden hadden was heel sterk:

http://www.kleurbekennen.be/organization/voem-vereniging-voor-ontwikkeling-en-emancipatie-van-moslims-vzw/24_03_2016 We bieden dit nog steeds aan via **Kleur Bekennen**.

Culturele functie

Via de workshops proberen we om zaadjes te planten bij mensen die kunnen doorgroeien tot een volgroeide hobby. Zo was er o.a. het project **VOEM Media** dat tot op de dag van vandaag, jongeren leert kennismaken met de camera. O.a. Adil El Arbi en Rachida Al Garani zijn nu succesvolle regisseurs die hun eerste stapjes bij VOEM media gezet hebben.

In Brussel zijn we net nu bezig met de oprichting van het project **CineSoc**: om straatjongeren van a tot z een film te laten maken onder de vrijwillige begeleiding van een Brusselse regisseur en acteur. Dergelijke projecten zijn moeilijk te realiseren zonder de professionele ondersteuning van onze educatief medewerkers.

Zo willen wij hoop bieden aan mensen. Emanciperen via cultuur.

We stellen trouwens vast dat kunst in het algemeen terug belangrijker aan het worden is. Er is een bijzondere aandacht voor 'de kunst van het samenleven' door hedendaagse kunstenaars. Ook zij doen graag beroep op VOEM en haar leden om samen rond die levenskunst te werken.

We denken aan **Christophe Büchel** die beroep deed op Refu Interim:

<https://www.demorgen.be/expo/s-m-a-k-vangt-tijdelijk-vluchtelingen-op-bf453092/>

En ook aan kunstenaar **Tomas Vanderstraten** die in Antwerpen 'De Parade' organiseerde. Wij brachten hem in contact met mensen uit onze achterban die hij dan samenbracht om te paraderen op de Linkeroever: <https://www.youtube.com/watch?v=tRfEAR5NaB8> . Hier praat de kunstenaar over de verhouding tussen kunst/samenleving. Hier ziet u de uitwerking van het project: <https://www.youtube.com/watch?v=8gT-s6hu8y0>

Betreft moderne kunst: onze nieuwe lidvereniging **C.A.C.** (Creative Art Collective) organiseerde de tentoonstelling van de Iraanse **Homa Arkani** in Antwerpen:

<http://www.pedramgallery.com/artist-item/homa-arkani/>. Arkani uit in haar surrealistische werken **kritiek op haar thuisland Iran en op de islam**. Een voorbeeld van hoe we ook die **tegenstemmen** willen laten horen.

We worden overbevraagd door cultuurhuizen, gemeenschapscentra, buurtwerkingen, burgerinitiatieven, adviesraden, theatermakers, media, bewegingen, andere verenigingen, volkshogescholen, overheden, studenten, onderzoekers, etc. Sinds de extremistische terreuraanslagen op Europese bodem is er een absolute piek gekomen in deze overbevraging. Wij proberen dan stevast in ons netwerk te graven naar burgers met affiniteit en expertise m.b.t. de thematiek van het project (dus niet enkel "omdat ze moslim zijn"), zowel mensen van onze afdelingen als van onze achterban. Wij proberen hen warm te maken en te activeren voor het gezamenlijke project. Vervolgens gaan we samen met deze partners activiteiten uitwerken die een verbindend en intercultureel karakter hebben.

We denken o.a. aan ons project dat we in 2016 uitwerkten met Huis van de Mens, Epitaaf, **Familiekunde Brussel**, Culturama en Het Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel n.a.v. de Vlaamse Erfgoeddag: <http://www.amvb.be/?page=46&newsId=145>. Ook onze minister van cultuur was aanwezig en zag dat het goed was: een interculturele middag waarin verschillende rituelen centraal stonden. De Vlaams-Brusselse erkenning voor onze achterban dat **ook hún cultuur en rituelen deel uitmaken van het Vlaams-Brussels cultureel erfgoed is van een niet te onderschatten belang**.

De vraag of onze Vlaamse identiteit wel te matchen is met een moslimidentiteit is nog nooit zo prangend geweest als vandaag. We geven enkele voorbeelden van hoe wij met deze thematiek omgaan in de praktijk:

- We trokken met 3 volle bussen naar Flanders Fields in Ieper. Om aan te tonen dat ook vele duizenden moslims tijdens de wereldoorlog hebben gevochten voor onze vrijheid.

- We organiseerden een panelgesprek over wat de Vlaamse identiteit betekent: <http://www.burenvandeabdij.be/gesprekken-van-verkenning-en-ontmoeting-identiteit/>

- We gebruiken stevast het Nederlands als voertaal voor onze eigen werking (ook in Brussel): (bestuurs)vergaderingen, schriftelijke communicatie,...

- We nemen het logo van de Vlaamse overheid en de VGC mee op in onze communicatie (zie nieuwsbrieven)

Op initiatief van historica Tina De Gendt, kwamen we vorige week nog samen met FARO (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed) om rond deze thematiek te bekijken hoe ook het minderhedenmiddenveldsverhaal mee opgenomen kan worden in het Vlaams erfgoed.

Ook op de trefdag voor etnisch-culturele federaties van Socius werkten we in een werkgroep rond de toekomst van ECF's. Het risico dat onze expertise dreigt verloren te gaan is groot. De vraag om tools om deze expertise te ontsluiten is groot. Wat ook naar voor kwam uit de sessie rond de toekomst van ECF's is het gevaar dat reguliere verenigingen 'onze achterban' afnemen. Een voorbeeld is Femma die, op aanraden van overheden, mee moet zijn in het "superdiversiteitsverhaal". Zij richten verschillende afdelingen voor mensen met een migratie-achtergrond zoals INAK: naar het voorbeeld van **IHSAN** een lotgenotengroep voor vrouwen met kanker. Iets wat we met VOEM eigenlijk toejuichen: onze jarenlange strijd voor interculturaliteit die zich doorzet bij andere organisaties is een overwinning.

Onze strategie is om zelf ook onze afdelingen te **diversifiëren**. Niet enkel een focus op mensen met een culturele moslimachtergrond maar ook op andersgelovigen die een focus hebben op interculturaliteit. Door onze leden in contact te brengen met elkaar stimuleren we hen om samen activiteiten te organiseren. En hoe diverser de leden hoe meer kruisbestuivingen er kunnen ontstaan.

Hiphop

Hiphop is een belangrijke nieuwe pijler in onze visie op identiteitsontwikkeling en de bottom-up aanpak van **De Stroate (lid van VOEM sinds 2016)** is hier een prachtig voorbeeld van. Jong en oud zijn er dagelijks (!) welkom in het Ciné Palace gebouw in de Zwevegemsestraat, een buurt waar het alledaagse leven iets minder rooskleurig is. De stroate hanteert een visie op hiphop die niet strookt met het beeld van sommige hiphopvormen die enkel over wapens, drugs en vrouwonvriendelijke thema's gaan. Integendeel, de focus ligt op "conscious hiphop": een term die wijst op **kritisch burgerschap en emancipatorisch gedachtengoed**.

In tijden dat enorm populaire subgenres als "wave" opduiken die jongeren rechtstreeks aanzetten tot drugsgebruik, wordt die conscious hiphop, die dergelijke zaken wel benoemen maar niet verheerlijken, steeds belangrijker. Hiphop is niet langer het underground genre van vroeger. Het is nu een mainstream popgenre die miljoenen mensen bereikt.

Via een ledenkaart kunnen mensen workshops aan een bodemprijs volgen in de HiphopAcademie die volledig door vrijwilligers gerund wordt. Van teksten schrijven en rijmschema's tot breakdance, beatbox, slam poetry en freestyle. Van kalligrafie (een mengvorm tussen Arabische kalligrafie en graffiti), workshop longboards maken en mode tot

muziekgeschiedenis, scratchen en dj-en. Een onwaarschijnlijk sterk aanbod dat wij met VOEM ten volle willen ondersteunen. Zo zijn wij bezig om de werking pop-upgewijs te helpen uitbouwen **over heel Vlaanderen, via workshops voor gevangenen, socio-culturele organisaties en scholen.**

De hiphopidentiteit is enorm belangrijk voor onze achterban, in het bijzonder voor jongvolwassenen die zoekende zijn naar (h)erkenning en hun plaats in de maatschappij. Hiphop biedt niet alleen kansen aan hen om zich te ontplooien maar ook om ergens deel van uit te maken. Een scene waarin ze geconfronteerd worden met verschillende facetten die ze ook in hun dagelijks leven meemaken. Een scene waarin respect het grootste goed is. Waar waardering - door deel uit te maken van een urban subcultuur - van onwaarschijnlijk groot belang is. Of het nu gaat over skateboarden, breakdancen of nieuwe vormen als free running (parkour) en slam poetry, net als bij sporten kunnen subculturen mensen redden. Bovendien overstijgt de hiphop identiteit concepten als wij/zij – zwart/wit – the haves/have nots – moslims/niet moslims.

Voor het festival Drawing Days organiseerden wij, samen met onze Iraanse leden van Arshe vzw en Kern Kalligrafiti, een kruisbestuiving tussen Iraanse traditionele muziek, progressieve heavy-metal en Syrische kalligrafie: <http://drawingdays.be/activiteit/e-mc%C2%B2/>. In Iran wordt heavy metal effectief als **muziek des duivels** gezien door de repressieve regering. Het is zelfs verboden bij wet en strafbaar. Hier in Europa omarmen wij onze individuele vrijheden. Wij als middenveld moeten deze kruisbestuiving van identiteiten bij onze achterban blijven stimuleren.

Interculturaliteit is een maatschappelijk en politiek concept waarbij men ervan uitgaat dat de verschillende levende culturen naast elkaar kunnen bestaan, elkaar wederzijds zullen beïnvloeden, zonder echter geheel te verdwijnen. Cruciaal is voorts dat alle culturen de regels van de democratie moeten respecteren.

EVRM: de grondslag van ons Europese samenlevingsmodel

Minister Gatz zei: *“Het huidige decreet inzake het sociaal-cultureel werk, waaronder zij gesubsidieerd worden, is gegrondvest op het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens.”*

De sokkel van normen en waarden die wordt meegenomen in het nieuwe decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk mogen ons inziens geïnterpreteerd worden in het licht van de EVRM.

art. 1: Verplichting van lidstaten zich te houden aan de rechten en toe te passen op iedereen binnen hun rechtsmacht.

art. 2: recht op leven

art. 3: verbod op martelen

art. 4: verbod op slavernij en dwangarbeid

art. 5: recht op vrijheid en veiligheid

art. 6: recht op een eerlijk proces en toegang tot de rechter

art. 7: geen straf zonder wet: legaliteitsbeginsel

art. 8: recht op bescherming van de privésfeer, waaronder valt: privacy en bescherming van het gezin (voluit: recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven)

art. 9: vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst

art. 10: vrijheid van meningsuiting

art. 11: vrijheid van vergadering

art. 12: recht op huwelijk

art. 13: recht op daadwerkelijk rechtsmiddel

art. 14: verbod op discriminatie

art. 15: afwijkingen indien ten tijde van oorlog of noodsituatie

art. 16: beperkingen op politieke activiteiten van vreemdelingen

art. 17: rechten in het verdrag mogen niet beperkt worden in naam van ander recht

art. 18: rechten mogen alleen gebruikt worden waarvoor ze bedoeld zijn: verbod op détournement de pouvoir

Voor VOEM is het ontzettend belangrijk dat onze achterban kan **participeren** aan onze samenleving als **civiele actor**. Bovendien dragen wij samen met al onze afdelingen en partners het Europees Verdrag Voor De Rechten Van De Mens hoog in het vaandel. **Elke afdeling die zich aansluit bevestigt dit bij de aansluiting bij Voem**, die ondertussen bestaat uit 44 afdelingen in Oost-Vlaanderen, 23 afdelingen in Brussel en 32 afdelingen in Antwerpen.

Ook in West-Vlaanderen, waar we weliswaar geen fysiek kantoor hebben, ondersteunen we enkele verenigingen waaronder Hiphop Academie De Stroate in Kortrijk.

Via de samenwerking met honderden partners slagen wij erin om een zeer divers publiek te bereiken: zowel jongvolwassenen, volwassenen als senioren. Zowel moslims, atheïsten als andersgelovigen. Zowel progressieve als meer behoudsgezinde stemmen. Daarnaast ook groepen die vaak vergeten worden: minderheden binnen de minderheid.

Emancipatieprijs

Onze visie op emancipatie en ontwikkeling (ontplooiing) is dat beide processen vanuit het individu zelf moeten komen om te resulteren tot een democratische en structurele verandering. Dit is een geleidelijk proces dat enkel gestimuleerd kan worden door een vrij en vreedzaam klimaat. Je kan emancipatie en (zelf)ontplooiing niet éézijdig opleggen. We vinden dat wij als middenveld wel de taak hebben om juist die voorwaarden, dat klimaat, te creëren zodat onze achterban en bijgevolg alle mensen die naar onze activiteiten komen, zelf kritische keuzes kunnen maken. Door ontmoeting te creëren rond gemeenschappelijke interesses bieden we kansen aan mensen om zelf te emanciperen, om zichzelf te ontplooien.

Sinds VOEM het licht zag, reikt de vereniging een jaarlijkse prijs uit aan mensen en organisaties die zich verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van emancipatie, in de brede zin van het woord. De laureaten zijn actief op alle terreinen die ons socio-cultureel werkveld doorkruisen. Vorig jaar nog overhandigde gouverneur Briers de Emancipatieprijs uit aan Refu Interim (maatschappelijke activering), Asteria Ronse (ontspanning) en Karamah EU (mensenrechten).

Over het belang van de Emancipatieprijs schreef de administratie dit nog n.a.v. een visitatie: *“Dit initiatief speelt een belangrijke rol in het emancipatiestreven van allochtone bevolkingsgroepen, in de toenadering tussen verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen én in het streven naar onderlinge solidariteit en democratie.”*

Naast de “award ceremony” wordt de Emancipatieprijs ook aangegrepen om **cultuur en educatie te programmeren: concerten, voordrachten, lezingen, debatten, poëzie,...** De prijs bestaat uit een kunstwerk van jonge en gevestigde beeldende kunstenaars.

Laureaten 1996-2016: <http://www.voem.be/geschiedenis/>

Genomineerden Emancipatieprijs 2017 (laureaten = bold)

4 december 2017, deBuren - Brussel (<https://www.facebook.com/events/697035317172328/>)

Annemieke Depalmeneire – Politie Antwerpen

AYA vzw – Vereniging voor dove en hardhorende mensen

Aya Sabi – Schrijfster

Bakul Kultur – Vereniging rond Indonesische cultuur

Benoit Lannoo – Vertaler

De familie Benhaddou – Geëngageerde familie

De Stroate – Hiphop Academie

Fatima Bouchataoui – Hospitality Festival

Iftarmee.be – Digitaal verbidingsplatform

Ish Ait Hamou – Choreograaf/schrijver

Jonas Slaats - Schrijver

Jozefien Daelemans - Hoofdredactrice Charlie Magazine

Kilalo – Jongerenvereniging

Mayada Srouji – Activiste
Michael De Cock – Artistiek leider KVS
Mohamed El Bachiri – Een jihad van liefde
Mohamed Barrie – AYO studentenvereniging
Muslinked – Netwerkorganisatie
Othman El Hammouchi – Filosoof
Pascal Debruyne - Stadsonderzoeker
Pieter-Paul Verhaeghe en Dounia Bourabain - Sociologen
Rachid Bouziani – Kunstenaar
Rachida 'Makoto' - Kalligrafe
Soraya Hayani – Vereniging Amana
Wim Schrever - De Giesbaergske Koleuren Gazette

Artikels Emancipatieprijs 2017: <http://www.bruzz.be/nl/actua/brusselaars-bouchataoui-en-dove-winnen-emancipatieprijs>
http://www.gva.be/cnt/dmf20171205_03225522/vereniging-voor-ontwikkeling-en-emancipatie-van-moslims-reikt-emancipatieprijzen-uit

AYA - Association Islamique et Culturelle des Sourds de Belgique shared a Page.

2 hrs · 🌐

C'est avec une grande joie que l'association AYA a reçu votre prix de « Emancipatieprijs 2017 ». . C'est un immense honneur pour nous tous et aussi pour moi personnellement en tant que présidente de l'association que de recevoir cette gratification récompensant un travail de longue haleine.

Cette récompense prestigieuse nous motive à continuer notre action et va permettre d'élargir notre périmètre d'intervention.

De la part de tous nos bénévoles et de moi-même, je tiens à remercier l'équipe de VOEM pour leur confiance en nous et leur soutien ainsi que tous ceux qui ont participé à la réussite de cette soirée exceptionnelle.

Het is een enorme eer voor ons allemaal en voor mijzelf als voorzitter van de vereniging AYA om de "Emancipatieprijs 2017" te ontvangen. Deze prijs motiveert ons om in de toekomst weer ons best te doen Namens alle vrijwilligers wil ik het VOEM-team van hart bedanken voor hun vertrouwen en waardevolle steun evenals voor iedereen die heeft bijgedragen aan het succes van deze fantastische avond.

Equipe AYA

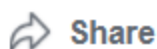
UITREIKING VAN DE EMANCIPATIEPRIJS

Community Service · 2,021 Likes

Vereniging VOEM
Vereniging VOEM
Vereniging VOEM

Vereniging VOEM
Vereniging VOEM
Vereniging VOEM

✓ Liked ▼

De Stroate is with Siebrand and 3 others at [deBuren](#).

...

5 hrs · Brussels ·

De Stroate won gisteren VOEM's Emancipatieprijs 2017 in de categorie Cultuur!

Bedankt aan alle vrijwilligers, stroateleden, sympathisanten & passanten die meewerkten en -werken aan De Stroate, en de opzet en uitbouw van onze Hip Hop Academie mogelijk maken.

Nog een grote Big-Up aan onze mede-laureaten Aya vzw, Kilalo en Fatima Bouchataoui, en alle andere genomineerden voor hun prachtig werk!

Peace,

De Stroate

Love

Comment

Share

VOEM, Cédrik Goossens, Fleurs Fleurs and 38 others

Chronological ▾

13 Shares

Fatima Bouchataoui added 12 new photos — 😊 feeling grateful. ...

18 hrs · Vilvoorde · 🌐

Wat een prachtige avond vol erkenning voor mij, mijn collega's van [Citizenne / Vormingplus.Brussel](#) en al onze partners. Dag in dag uit zetten we ons allemaal in voor een warme samenleving, een thuis voor iedereen. Ik vond het overweldigend en was er sprakeloos van. Hartelijk dank aan iedereen die dit mee mogelijk heeft gemaakt. Het was voor mij al een grote eer om genomineerd te zijn tussen al die grote namen en publieksfiguren. Ik had dit niet verwacht! Dank jullie wel [VOEM](#) mooie initiatief!

Love

Comment

Share

VOEM, Smahane Voem, Youssef Souissi and 138 others

Kilalo is 🥰 feeling blessed with Siraj Marwan Cole and 2 others.

17 hrs · 🌐

Yes we did it again!!!! 🥰 Onze tweede Award is binnen! Een dikke merci aan V.O.E.M vzw voor deze mooie prijsuitreiking! 🥰🥰🥰 Het is een ongelooflijke eer voor ons om op de podium te mogen staan naast AYA vzw, De Stroate en Fatima Bouchataoui. Proficiat aan alle andere genomineerde organisaties/individuen. 🥰🥰🥰 Together we can change the world! ❤️

Like

Comment

Share

You, Moussa Don Pandzou, Siebrand and 58 others

Top Comments ▾